

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය - 2014

මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1993 අංක 50 දරන ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ අධිකාරි පනතේ 32(3) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නාවූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අභ්‍යාස ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවැරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම් හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මැණික් හා ස්වර්ණාභරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත දැක්වෙන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට යොමුව අනුකූල නොවීම

(අ) ශ්‍රී. ලං. රා. අ. ගි. ප්‍ර. 01

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ආයතනයේ ස්කන්ධය රු. 46,754,000 කින් වැඩි වී තිබුණි. එම වැඩි වීම විශ්ලේෂණය කර ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයෙහි දක්වා නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී. ලං. රා. අ. ගි. ප්‍ර. 03

ඉකුත් වර්ෂයේ ගිණුම්වලින් අත්හැර තිබුණු රු.22,700,000 ක මෝටර්ට පරිත්‍යාග සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම්ගත කර තිබුණද එය ඉකුත් වර්ෂයේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි. එසේම පෙර වර්ෂයට අදාළව පාරිතෝෂික අරමුදල් ගිණුමේ ශේෂය රු. 164,982 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබීමේ වරද නිවැරදි කිරීමද පෙර වර්ෂයේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරුවලට ගැලපීමකින් තොරව සම්බන්ධ අලාභයට ගලපා තිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පාඨමාලා ගාස්තු ආදායම ඒ ඒ පාඨමාලාවේ කාලය පදනම් කරගෙන උපවිත පදනමට ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා සුදුසු ගිණුම් ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ පාඨමාලා ගාස්තු ආදායම තුළ 2015 වර්ෂයට අයත් පාඨමාලා සඳහා කලින් ලැබී තිබූ රු. 625,659 ක මුදලක්ද 2015 වර්ෂයට අදාළ පාඨමාලා සඳහා ලැබිය යුතු රු. 323,250 ක්ද ඇතුළත් කර තිබුණි.

2.2.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ඉකුත් වර්ෂයේ මිලට ගෙන තිබුණු පිරිවැය රු. 10,977,344 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂය ප්‍රතිපාදනය වූ රු. 1,097,734 ක මුදල, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.

- (ආ) විෂයයන් 02 කට අදාළ රු. 450,160 ක වියදම් නියමිත පරිදි වර්ගීකරණය කර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණ අතර රු. 1,131,816 ක අයභාර වියදම් පර්යේෂණ මෙවලම් හා උපකරණ ලෙස ප්‍රාග්ධනිත කර තිබුණි.
- (ඇ) සේවකයන් බඳවාගැනීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පලකිරීම වෙනුවෙන් වැයකර තිබූ රු. 230,092 ක වියදම ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණු අතර, රත්නපුර පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සවිකර තිබූ අධි උෂ්ණත්ව විදුලි උදුන මාලමේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට ගෙන ඒම සඳහා ගෙවා තිබූ රු.42,000 ක මුදල ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඈ) ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරුවෙකු විසින් සිදු කරන ලද රු. 2,395,749ක රන් රිදී වංචාවට අදාළ කොගයේ පිරිවැය පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය කොග ලෙස ගිණුම්ගත වී නොතිබුණු නමුත් ඒ වෙනුවෙන් රු. 648,000 ක වෙන්කිරීමක් කර පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය කොගයෙන් අඩුකර දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) රු. 2,013,057 ක් වූ පාරිතෝෂික අරමුදල් තැන්පත් ගිණුමේ ශේෂය රු. 1,863,056 ක් ලෙස රු. 150,001 ක් අඩුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගිණුම්වලට ඇතුළත් කර තිබුණු ඉකුත් වර්ෂයේ භාණ්ඩාගාරයෙන් පරිත්‍යාග ලෙස ලැබී තිබුණු රු. 21,200,000 ක් වූ මෝටර් රථවල වටිනාකම ප්‍රාග්ධන ආධාර ලැබීමක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයෙහි දක්වා තිබුණි.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත දැක්වෙන විෂයයන් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

අයිතමය	වටිනාකම	ඉදිරිපත් නොවූ සාක්ෂි
-----	-----	-----
	රු	
(අ) කාබන් වායු පිටකිරීම් සඳහා නාලයක් (Duct) ඉදිකිරීම	958,000	වියදම් ඇස්තමේන්තු
(ආ) සමුච්චිත ක්ෂය	54,493,087	ක්ෂය ගණනය කිරීමේ උපලේඛන

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
-----	-----
(අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 ඡේදය	තරඟකාරී ලංසු කැඳවීමකදී ලංසු කැඳවීමේ අවම කාලය දින 21 විය යුතු වුවත් පුහුණු අංශයට රු.12,888,146 ක් වටිනා පුහුණු උපකරණ මිලදීගැනීමට අදාළ ලංසු කැඳවීමේ කාලය දින 12 කට සීමාකර තිබුණි.

(ආ) 2011 පෙබරවාරි 15 දිනැති අංක 448 (1) දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 3 ඡේදය

මිල සැදැහුම් ක්‍රමයට භාණ්ඩ හා සේවා මිලදී ගැනීමේදී සැපයුම්කරුවන්ගේ නාම ලේඛනයක් සකස් කළ යුතු අතර ඒ සඳහා දේදුනු පිටු (Rainbow Pages) හා වෙබ් අඩවියෙන් විස්තර ලබා ගත හැකිව තිබියදී සැපයුම්කරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් පල කිරීම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 207,816 ක මුදලක් වියදම් කර තිබුණි.

(ඇ) 2007 අප්‍රේල් 3 දිනැති අංක 33 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය

එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන පහ ඉක්මවූ ව්‍යාපෘතීන් සඳහා පමණක් වැටුපට අමතරව දීමනා ලබා ගත හැකි වුවත් ආයතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණු එ. ජ. ඩො මිලියන පහ නොඉක්මවූ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා වර්ෂ 4 ක කාලයක් සඳහා පමණක් දීමනා ගෙවීමට මහා භාණ්ඩාගාරය අනුමත කර තිබුණි. එසේ වුවද ව්‍යාපෘතියේ අනුමත කාලය වූ වර්ෂ 4 ක කාලය ඉක්ම ගිය පසුවද කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 1,195,910 ක මුදලක් දීමනා ලෙස ආයතනයේ නිලධාරීන් ලබාගෙන තිබුණි.

2.4 ප්‍රමාණවත් අධිකාර බලයකින් තහවුරු නොවූ ගණුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබා ගෙන තිබුණු රු.75,125 ක අතිරේක ඉන්ධන සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබානොගෙන සභාපතිවරයාගේ අනුමැතිය මත ගෙවා තිබුණි. “ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා මෙම රාජකාරී කටයුතු ඉටුකොට ඇත. එම නිසා රාජකාරී ගමන් හා ඉදිරි වැඩසටහන් හෝ කළ වැඩ වාර්තා සඳහා අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගෙන් අනුමැතිය ලබා ගත යුතු බවට වක්‍රලේඛවලින් ප්‍රතිපාදන ලබා දී නොමැති අතර ඒ සඳහා ආයතනයේ සභාපතිවරයාගෙන් අදාළ අනුමැතිය ලබා ඇති බව පෙන්වා දෙමි” යනුවෙන් 2015 අගෝස්තු 13 ආයතනයේ සභාපතිවරයා විසින් මා වෙත වාර්තාකර තිබුණි.

(ආ) මැණික් නිධි ගවේෂණ හා තක්සේරු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය පළාත් 08 ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමට 2008 වර්ෂයේ සිට 2011 දක්වා කාලයකට කැබිනට් තීරණයකින් අනුමත වී තිබුණි. විගණන දිනය වන විට මෙම ව්‍යාපෘතියේ කාලය අවසන් වී වසර තුනක් ගත වී තිබුණි. එසේ වුවත් ව්‍යාපෘතියේ කාලය දීර්ඝකර ගැනීමකින් තොරව භාණ්ඩාගාරයෙන් වසරකට ලබාදෙන රු. මිලියන 9 ක ප්‍රතිපාදනය මත මෙය තවදුරටත් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2020 වර්ෂය දක්වා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද ඒ සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 2,642,900 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපිත ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු. 1,117,229 ක් විය. මේ අනුව ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.

3,760,129 ක වර්ධනයක් පෙන්වුම් කෙරුණි. මෙම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනය කෙරෙහි පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා ලැබී තිබුණු භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදනය රු.11,243,800 කින් වැඩි වීම හා පාඨමාලා ගාස්තු ආදායම රු.2,992,400 කින් වැඩි වී තිබීම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කළ, ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් තාප පිරිසම්කරණයේ යෝග්‍යතාවය සම්බන්ධ ව්‍යාපෘතිය, පරිගණක ආධාරයෙන් මෝස්තර නිර්මාණ පාඨමාලාව, විලාසිතා ආහරණ සෑදීමේ පාඨමාලාව, ආහරණ සඳහා ගල් බැඳීමේ පාඨමාලාව, වාස්තුකරණය සඳහා යන්ත්‍රෝපකරණ සවිකිරීම, රත්නවිද්‍යා ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව, මානව සම්පත් සංවර්ධනය හා තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන සඳහා වාර සහරා මිලදී ගැනීම යන කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

4.2 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

හිටපු සභාපතිවරයෙකුගේ පෞද්ගලික නඩුවක් සඳහා ආයතනය විසින් අවිධිමත් ලෙස රු. 219,600 ක් ගෙවා තිබුණු අතර ඒම මුදල් අදාළ පාර්ශව වලින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

4.3 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ආයතනය සඳහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන සෑම වර්ෂයකම වැඩිකර තිබුණද ආයතනය විසින් මැණික් නිධි ඇති බවට හඳුනාගන්නා ප්‍රදේශ වලින් එම නිධි ලබාගැනීමට මෙහෙයවීමක් කර එතුලින් ජාතික ධනයට දායකත්වයක් ලබාදීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) කැබිනට් තීරණයක් මත 1995 වර්ෂයේදී රත්නපුර ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කර තිබුණු මැණික් හා ස්වර්ණාහරණ පර්යේෂණ හා අභ්‍යාස ආයතනය කිසිදු සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව 2013 වර්ෂයේ නොවැම්බර් මාසයේදී මාළුමේ කුලී ගොඩනැගිල්ලක ස්ථාපනය කර තිබුණි. උක්ත ගොඩනැගිල්ල ආයතනයේ මූලික අරමුණුවලට උචිත නොවූ අතර ආයතනයේ උපකරණ භාවිතයට ප්‍රමාණවත් තෙකලා විදුලි සම්බන්ධතාවයක්ද නොවීය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කුලී ලෙස රු. 8,400,000 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණ අතර රත්නපුර කාර්යාලය පිහිටි ගොඩනැගිල්ලේ බිම් මහල නිෂ්ක්‍රීයව තිබියදී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඒ වෙනුවෙන් රු. 900,000 ක කුලී මුදලක්ද ගෙවා තිබුණි.

4.4 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනයේ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ගෙවුම් තාප පිරිසම්කිරීමේ අංශයේ කාබන් සහිත වායු පිටකිරීම සඳහා නාලය (Duct) ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව සඳහා රු. 958,000 ක මුදලක් වැය කර තිබූ අතර එහි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේදී ලබාගෙන තිබූ ලංසු තුනෙන් ආයතන දෙකක ලංසුපත් විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය. ඉදිකිරීම සම්බන්ධව ඉදිරිපත් කරන ලද බිල්පත් සමඟ ඉටුකරන ලද වැඩ භෞතිකව පරීක්ෂාවේදී අධික මිල ගණන් සහිතව බිල්පත් ඉදිරිපත් කර ඇති බව හා ගෙවීම් කිරීමට ප්‍රථම කාර්යය නිසි පරිදි ඉටුකර ඇති බවට ස්ථායීතා තක්සේරු කරුවෙකුගේ සහතිකයක් ලබාගෙනද නොතිබුණු බවත් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී පුහුණු අංශයට රු.12,888,146 ක් වටිනා පුහුණු උපකරණ මිලදී ගැනීමට අනුගමනය කර තිබුණු ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළව ලංසු භාරගැනීම් හා විවෘත කිරීම් කළ දිනයන් වෙනස්කර දක්වා තිබුණු අතර මිල ගණන් දැක්වෙන ආකෘති සම්පූර්ණ

කර ඉදිරිපත් කර නොමැති ලංසුකරුවෙකු සැපයුම්කරු ලෙස තෝරාගෙන තිබුණි. තවද ලංසුකරුවන් ඉදිරිපත් කර තිබුණු භාණ්ඩවල ගුණත්වයන් වෙනස්ව තිබියදී හා මිල ගණන්වල විශාල පරතරයන් පැවතියදී ඒ පිළිබඳ සලකා බැලීමකින් තොරව භාණ්ඩවල මිල පමණක් සැලකිල්ලට ගෙන ලංසුකරු තෝරාගෙන තිබුණි. පිරිවිතර සැකසීමේදී ආයතනයට අවශ්‍ය උපකරණවල ප්‍රමිතිය (standard) හා අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව සලකා බලා නොතිබූ අතර වර්ෂයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීමට පෙර ඒ සඳහා අවශ්‍ය අරමුදල් ප්‍රතිපාදන පවතින බවට සනාථ කරගත යුතු වුවත් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදනයක් නොතිබියදී එම උපකරණ මිලදී ගැනීම සිදුකර තිබුණි.

(ඇ) 2007 වර්ෂයේ ආරම්භ කර තිබූ මැණික් නිධි ගවේෂණ ව්‍යාපෘතියේ ව්‍යාපෘති යෝජනාවට අනුව, 2011 වර්ෂය වන විට පළාත් 08 ගවේෂණ කටයුතු නිම කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට නිමකර තිබුණේ උච්ච පළාතේ වැල්ලවාය, බුන්තල, මොණරාගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ පමණි. සමාලෝචිත වර්ෂය වන විට උක්ත ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් රු. 14,186,129 ක වියදමක් දරා තිබුණි. ඉන් සියයට 57 ක් වැටුප් හා අතිකාල සඳහා සහ සියයට 17 ක් ඉන්ධන, නිවාස කුලී වැනි වෙනත් වියදම් සඳහාද දරා තිබුණි. ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ ඉටුකර ගැනීම සඳහා දරා තිබුණේ සියයට 2 ක් සියයට 20 ක් අතර ප්‍රමාණයකි.

4.5 නිෂ්ක්‍රීය හා උන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ගෙවුම් තාප පිරියම්කිරීමේ (Heat Treatments) පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා රු. 10,977,344 ක වියදමක් දරා 2013 ජූලි මාසයේදී මිලදීගෙන තිබූ අධි උෂ්ණත්ව විදුලි උදුන (Vertical Type Tube Furnace) 2015 වර්ෂයේ ජූනි වන විටත් කිසිදු කටයුත්තකට යොදාගෙන නොතිබුණි.

(ආ) දිනපතා ජාතික ගීය වාදනය කිරීම සහ ප්‍රධාන රැස්වීම් ආවරණය පිණිස 2012 ජූනි 27 දින මිලට ගෙන තිබූ රු 104,000 ක් වටිනා ශබ්දවාහිනී උපකරණ කට්ටලය 2015 ජූනි වන විටත් ජර්යෝජනයට ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2007 වර්ෂයේදී රු. 12,309,013 ක පිරිවැයක් දරා භූ විදුම් යන්ත්‍රයක් මිලදීගෙන තිබූ අතර එම යන්ත්‍රය අළුත්වැඩියා කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.987,000 ක්ද 2007 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා රක්ෂණාවරණ ලබාගැනීම වෙනුවෙන් රු.756,828 ක මුදලක් වැයකර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කාර්යක්ෂමව උපයෝජනය කර නොතිබුණි.

(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුහුණු අංශය සඳහා මිලදීගෙන තිබූ රු රු.12,888,146 ක් වටිනා පුහුණු උපකරණ වලින් රු.7,104,800 ක් වටිනා උපකරණ 38 ක් සම්බන්ධව කරන ලද භෞතික පරීක්ෂාවේදී ඉන් රු.5,842,775 ක් එනම් සියයට 82 ක උපකරණ මාස හයකට වැඩි කාලයක් නිෂ්ක්‍රීයව පැවතුණි.

(ඉ) පර්යේෂණ අංශය සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින මිලදී ගෙන තිබූ රු.5,840,000 ක්වූ ලේසර් ඩිෆ්‍රැක්ෂන් ඇනලයිසර් (Laser diffraction Analyzer) යන්ත්‍රය විගණන දිනය වූ 2015 පෙබරවාරි දක්වාම ප්‍රයෝජනයට ගෙන නොතිබුණි.

4.6 මකහේදයට තුඩුදෙන ගණුදෙනු

රාජකාරි ලිපි හුවමාරු කටයුතු සඳහා මුද්දර මුද්‍රා තැබීම් යන්ත්‍රයක් ලබා නොගෙන මුද්දර භාවිතා කර තිබුණි. මුද්දර මිලදීගැනීම් පිළිබඳ නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින මිලදී ගෙන තිබූ මුද්දර 500 ට අදාල රු. 7,500 ක බිල්පතක් රු.16,500 ක් ලෙස සාවද්‍යව වෙනස් කර තිබුණි.

4.7 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

විගණනය විසින් පෙන්වා දී තිබුණු පහත සඳහන් කරුණු විසඳා නොතිබුණි.

- (අ) ඉහළ වැටුප් තලයක පිහිටුවා නිලධාරියෙකුට වැඩිපුර ගෙවා තිබුණු රු. 617,400 ක මුදලක් එම නිලධාරියාගෙන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) උසස්වීම් ලබාදීමේදී වැඩිපුර ගෙවා තිබූ රු. 806,700 ක මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකාරවරයෙකු විසින් සිදු කරන ලද රු. 2,395,749 ක රන් 8 දී වංචාවට අදාළව අය විය යුතුව තිබූ රු. 1,495,745 ක් හා එම නිලධාරියාට ගෙවා තිබූ වාහන ණය රු. 56,250 ද ඊට අදාළ පොළියද අය කර අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) ආයතනයට අදාළව ආයතන කාර්ය පරිපාටියක් සකස් කරගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයට ගෙවා තිබූ රු. 317,000 ක අත්තිකාරම් මුදල නිෂ්කාර්යය වියදම් බවට පත් වී තිබුණි.

4.8 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයතනයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 133 ක් වුවද තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 53 ක් විය. මේ අනුව පුරප්පාඩු තනතුරු සංඛ්‍යාව 80 ක් විය.
- (ආ) අළුතින් බඳවාගත් කළමනාකරණ සේවයේ නිලධාරීන් දස දෙනෙකු දීප ව්‍යාප්ත පුහුණු මධ්‍යස්ථානවලට අනුයුක්ත කරන බවට පවසා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණද සියලු දෙනා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ විවිධ අංශවලට අනුයුක්ත කර තිබුණි.
- (ඇ) ආයතනය සඳහා කළමනාකාර සහකාරවරුන් දසදෙනෙකු හා ක්ෂේත්‍ර හා රසායනාගාර සහායකවරයෙකු බඳවාගැනීම සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීමේදී අයදුම්කරුවන්ගෙන් විභාග ගාස්තුවක් අයකර නොතිබීම නිසා ලිඛිත පරීක්ෂණ කටයුතු පැවැත්වීම ඇතුළු බඳවාගැනීමට වැය වී තිබූ රු. මිලියනකට අධික මුදල සම්පූර්ණයෙන්ම මහා භාණ්ඩාගාරයට වැය බරක් වී තිබුණි. ප්‍රශ්න පත්‍ර සැකසීම ආයතනය විසින්ම සිදුකර තිබීම නිසා සමස්ත බඳවාගැනීම් ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය පිළිබඳව ගැටලු විගණනයට පවතී. කිසිදු වෘත්තීය පළපුරුද්දක් නොමැති අපේක්ෂකයන් නිදෙනෙක් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය විසින් අත්තනෝමතිකව පළපුරුද්ද සඳහා ලකුණු ලබා දී තිබුණි. තවද බඳවාගැනීමට අදාළ අවම සුදුසුකම් සපුරා නොමැති අයදුම්කරුවෙක් ලිඛිත පරීක්ෂණයට හා සම්මුඛ පරීක්ෂණයට කැඳවා අත්තනෝමතිකව පත්වීමද ලබාදී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදවාගෙන නොතිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර ආයතනයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතු වේ.

- (අ) පර්යේෂණ කටයුතු
- (ආ) සේවක කලමනාකරණය
- (ඇ) පාඨමාලා පැවැත්වීම
- (ඈ) කොඟ පාලනය
- (ඉ) ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම
- (ඊ) ප්‍රසම්පාදනය